

מאורות השבת

פרשת תזריע-מצורע

עורך: הרב סתיו א.

מאור הפרשה | מאור הדרשה | מאור הלשון | מאור הבית | מאור ההלכה

מאור הדרשה

שתוק!

מה יותר קשה, לדבר או לשתוק?
אומרת הגמרא (מגילה): "מילה בסלע, שתיקוּתא בתרין".
אם מילה שווה מאה שקל, השתיקה שווה מאתיים!
אבל האמת היא ששתיקה שווה הרבה יותר...
במכת צפרדעים, הסיירת המובחרת בעובדי ה', קפצו לתוך התנורים של מצרים...
ה'חנניה מישאל ועזריה' של הצפרדעים!
איזה שכר הם קיבלו בשביל מסירות הנפש הזו?
הם חיו עוד שנתיים ביאור.
אבל אם יהודי שוחט כבש ויוצא לו טרפה, מה הוא עושה איתה?
"ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, לכלב תשליכון אותו".
(שמות כב, ל)
אני רוצה למכור את הבשר לגוי... למה לכלב?!

בשכר זה שהכלבים שתקו במצרים מגיע להם שכר טרפות...
אבל כמה זמן הם שתקו? מקסימום ארבע-חמש שעות.
אם כן, מדוע הצפרדעים קיבלו רק שנתיים, ואילו לכלבים מגיע שכר נצחי?!

המשך בעמוד 2

מאור הפרשה

ר' אבשלום ח. (חמדת משה נעם השבת)

הלידה והמילה

"אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ" (ויקרא יב, ב)

לנשים? ובכלל, אם הרעיון הוא קדימה ביצירה, למה הקדים את תורת הנקבה לתורת הזכר (שנברא לפנייה)?

המהר"ל (גור אריה) **אומר** דבר מעניין: אשה נבראת תחילה כי אף על גב שלקח צלע מצלעותיו זה היה אחר בריאת האדם סוף סוף בריאת חוה היה תחילה (נבראה תחילה) שכתוב "זכר ונקבה בראם" **הגמרא** (ברכות סא) **אומרת**: אמר ר' ירמיה בן אלעזר, דו פרצופין ברא הקב"ה באדם הראשון, ויצירת הנקבה תחילה שזהו סדר הבריאה בהמה ואח"כ אשה ואח"כ זכר לפי סדר החשיבות בבריאה.

ואולי גם אפשר לומר, שלפחות הסיבה הראשונה שמא תזוח דעתו עליו גם מתאימה כאן.

"אשה כי תזריע וילדה זכר" זו תחילת תורת היולדת, אבל התורה ממשיכה "וביום השמיני ימול בשר ערלתו" למה באמצע ביאור דיני טומאה וטהרה של היולדת מופיעה מצוות ברית המילה, שלמעשה מוזכרת כבר בפרשת לך לך?

הגמרא (שבת קמו) **אומרת**: בשעה שבא נחש על חוה הטיל בה זוהמה.. **באר מים חיים** (בראשית מא) **אומר**: ומאותו הזוהמא יקרה וסת נדות להנשים בניה של חוה. קכ"ה מיני טומאה ירדו לעולם, שנאחזים מצד טומאת נחש הקדמוני, וכל זה טומאות הגדולות נאחזות בנשים הנדות. אדם וחוה לפני החטא היו משוללים מבחינת המיתה, יכלו לחיות חיי נצח. בעקבות החטא נגזרה עליהם מיתה, טומאת הנדה היא כתוצאה מהפסד חיים..

לאחר החטא נתקללה האשה בקללה שמחולקת לשלוש. "בעצב תלדי בנים" על צער הגוף שגרמה. "הרבה ארבה עצבונך" דם

אומר רש"י: א"ר שמלאי, כשם שיצירתו של אדם נעשתה אחר יצירת כל בהמה חיה ועוף במעשה בראשית, כך תורתו נתפרשה אחר תורת בהמה חיה ועוף. אדם הראשון נזר הבריאה! למה הקב"ה בורא אותו בסוף מעשה הבריאה?

הגמרא (סנהדרין לח) **אומרת**: תנו רבנן, אדם נברא בערב שבת.. שאם תזוח דעתו עליו, אומר לו 'יתוש קדמך במעשה בראשית'. דבר אחר, כדי שיכנס למצווה מיד. דבר אחר, כדי שיכנס לסעודה מיד. משל למלך בשר ודם שבנה פלטרין ושיכללן, והתקין סעודה, ואחר כך הכניס אורחין וכו' - חכמות בנתה ביתה - זו מידתו של הקדוש ברוך הוא, שברא את כל העולם כולו בחכמה. יש כאן רמז לחשיבותו של האדם, כמו מלך שהכל מוכן לכבודו. אבל יש גם אזהרה, אתה לא יכול להתגאות, הבריאה קדמה אותך.

בפרשת שמיני התורה כותבת את דיני טומאה וטהרה של בע"ח, ובפרשתנו ממשיכה התורה בתורת האדם, נגעים, טומאה וטהרה. "נידת דוותה" **אומר הרמב"ן**: הנידות, ירדת הדם באשה, הוא נגע אחד מנגעי המוות כמו גם הצרעת (מצורע חשוב כמת). דיני טומאה וטהרה שבתורה קשורים להופעת חיים ולאבדן חיים. ככל שאדם או חפץ יותר מחוברים לחיים הם יותר טהורים, וככל שיש ריחוק מהחיים, כך יש טומאה גדולה יותר. טומאת נידה, הם חיים שלא התממשו, הצרעת מטמאת כיוון שהיא בעצם בשר מת בתוך גוף חי.

לכאורה, היתה הפרשה צריכה לפתוח בדיני הנגעים והצרעת של כלל האדם (זכר ונקבה), למה הפרשה פותחת בדיני יולדת ששייכים רק

המשך בעמוד 4

נא לשמור על קדושת הגליון

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת רבי שמריהו יוסף חיים בן רבי יעקב ישראל זללה"ה

אומר רב אל'ה לופיאן: "רואים מכאן שהשכר של שתיקה שווה יותר ממסירות נפש!"
 אתה בווער, עומד להתפוצץ... אם תשתוק תקבל שכר נצחי...
 אתה מגיע בבוקר לתפילה ומישהו יושב לך במקום... שתוק!
 אתה חוזר הביתה, והילדים הפכו את הבית... שתוק!
 אתה נוסע לעבודה ומחכה בפקק, ומישהו עוקף מימין... שתוק!
 הגעת למשרד, והבוס קורא לך ונותן לך בראש... שתוק!
 אתה רוצה לאכול צהרים, אבל שכחת את הארנק... שתוק!
 הרב של הברך שלך מתקשר ואומר שהוא מסולק מהחידר... שתוק!
 אתה יוצא מהעבודה ומגלה שהרסו לך את האוטו... שתוק!
 אתה מגיע הביתה עייף, ואשתך לא הכינה ארוחת ערב... שתוק!
 אתה הולך לישון ומגלה שאכלו במכה על הכרית שלך... שתוק!
 בשביל זה נוצרת!
 מה אומנותו של אדם בעולם הזה? בשביל מה אדם בא לכאן?
 לעבוד בהיי-טק? להיות נגר? אולי חזן? או רב עיר? לא! אתה באת לעולם הזה בשביל לשתוק!
 אומרת הגמרא (חולין): כתיב 'האמנם אלם', מה אומנותו של אדם בעולם הזה? ישים עצמו כאילם!
 פעם היה שר החינוך אבוהב, שידע חמש עשרה שפות... הוא פגש באחד החכמים שהיה ידוע כשתקן גדול, ושאל אותו:
 "תגיד לי, כבוד הרב, מאיפה למדת לשתוק כל כך הרבה?"
 אמר לו הרב: "בזמן שאתה למדת איך לדבר חמש עשרה שפות, אני למדתי איך לשתוק בשבעים שפות..."
 אומרים חז"ל (בי"ב) 'חכם עדיף מנביא', למה? עכשיו זה כבר ברור.. שהרי לנביא אסור לכבוש את הנבואה שלו... הוא חייב לדבר!
 אבל חכם רשאי לשתוק, ולכן ודאי שהוא עדיף מנביא!
 רבי ניסים קרליץ זצ"ל אמר שבעיירה שלו קוסובה היו שותקים, שותקים ושותקים, עד שמתעייפים מלשתוק. נחים קצת, ואחרי שגומרים לנוח ממשיכים לשתוק!
 (אפריון שלמה)

מאור הלשון

ר' סתיו א.

שמירת הלשון (ח"ב)

תזריע-מצורע (חלק 1)

הנה בפרשיות אלו האריכה התורה הרבה בגודל טומאתו של מצורע ובעניין טהרתו. וידוע מה שמובא בגמרא (ערכין טו:), שנגע הצרעת בא על חטא הלשון, שכל המספר לשון הרע, נגעים באים עליו. שנאמר (תהלים) 'מלשני בסתר רעהו אותו אצמיית', כלומר לצמיתות, לחלוטין. הווי אומר שיהיה מצורע מוחלט.

אומר המהרש"א, וראה את גודל טומאתו של מצורע, שהבא בתוך אוהלו, כיוון שהכניס שם ראשו ורובו, נטמא. ואפילו הוא יושב תחת האילן, וטהור עובר דרך שם, נטמא.

והנה יש שלושה מיני טומאות:

1. טומאת טמא מת

2. טומאת זיבה

3. טומאת צרעת

טמא מת משתלח רק חוץ למחנה שכונה,

זב ובעל קרי חוץ לשתי מחנות,

ומצורע חוץ לשלוש מחנות.

שנאמר (ויקרא) 'בדד ישב מחוץ למחנה מושבו', והיינו שאפילו שאר טמאים לא ישבו עימו. ואמרו חז"ל (ערכין טז:): ומה נשתנה מצורע לישב בדד? אלא, הוא הבדיל בין איש לאשתו, בין איש לרעהו, לפיכך בדד ישב.

ועוד כתיב בתורה (ויקרא) "בגדיו יהיו פרומים [קרועים] וראשו יהיה פרוע" [מגודל שיער]. ואפשר שהטעם הוא, שעיקר חטא הלשון בא ע"י גאוה, שהוא מחשיב עצמו לאיש חשוב באנשים, לפיכך מלאו ליבו לגנות את חברו, שאילו היה מכיר את נגעי עצמו, לא היה מחפש מומי זולתו.

ועדות לכך, שאמר הכתוב בטהרתו, שיקח עץ ארז ואזוב ושני תולעת. ופרש"י: אם נתגאה כארז, ישפיל עצמו כתולעת וכאזוב, ויתכפר לו.

לפיכך אמר הכתוב, שבגדיו יהיו מקורעים, וראשו יהיה מגודל, כדי לנוולו, שיהיה נראה לכל כבזוי, ולא יתגאה ליבו לדבר בזולתו.

עוד נראה, לפי מה שידוע, שעל ידי המצוות נבראים בגדים יקרים להלביש את נשמתו כשתעלה למעלה, והוא עניין מה שכתוב (קהלת) 'בכל עת יהיו בגדיך לבנים'.

וידוע עוד, שעל ידי חטא הלשון נמשך רוח טומאה על כל דברי הקדושה שהוא מוציא אח"כ, ולא יזכה בהן.

שמירת הלשון

הלכות רבות בנושא, וכשלוּמדים אותם מבינים עד כמה בקלות אפשר חלילה להיכשל ולכן כדאי להקפיד וללמוד בכל יום לפחות שתי הלכות, שכן לא רק הדיבור יכול להוות מכשול אלא גם השמיעה שהרי עוון לשון הרע הורג שלושה: המספר, השומע והאדם שעליו מדברים.

יקירתי! כן, כמה זה לא פשוט לך לפעמים, את נמצאת במקום עבודה עם עוד נשים, את נפגשת עם שכנות, בארועים משפחתיים, יושבת עם חברות לכוס קפה, סיבוב קניות, משוחחת בטלפון, ואפילו שיחה יומית עם בעלך, עם ילדייך, ויש בך את הרצון הזה לספר, לשמוע, לדעת, ואולי להוציא כעס ותסכול על דברים שקרו לך עם אנשים וכאן זה הנסיון הגדול- אם לשתוק או לדבר וכן גם האם לרצות לשמוע מאחרים. ואוו! לא פשוט!

זכרי! בעוון לשון הרע הגוף היה מקבל צרעת, והיום בימינו הפרנסה נפגעת. עוון לשון הרע בעיקרו ממידת הגאווה ואז הקב"ה מביא עניות לאותו האדם שאז על מה יתגאה?!

הקפידו על לימוד הלכות לשון הרע, גם בביתך עם בעלך וילדייך, כן גם להם יש סיפורים לספר, חוויות לא נעימות שעברו ויש לך את הכח להניא אותם לצד זכות.

שמירת הלשון זה שמירה על הבית! התרחקי ממקום שאת יודעת ששם את עלולה להיכשל בדיבור ואפילו בשמיעה.

אם יש ביכולתך בדרכי נעם להשפיע על הסביבה שבה את נמצאת אז חזקי ואמצי! ואם תוכלי לארגן קבוצת נשים ללמוד יחד, זה אפילו טוב יותר, שיש בזה זיכוי הרבים, ומניעת הזולת ממכשלת עוון זה.

דעי! על כל התגברות תקבלי שכר עצום משמים! וכל התגברות מזכה לשמירה והגנה מכל פגע.

שבת שלום וחודש טוב ומבורך!

”נִגַע צָרַעַת פִּי תִהְיֶה בְּאָדָם וְהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן.” (ויקרא יג, ט)

יהודי שאשתו סבלה מבעיה רפואית חמורה, נכנס אל האדמו"ר, רבי אהרון מבעלזא, זצ"ל וסיפר לו על כך. נענה האדמו"ר ואמר לו: אמור לאשתך 'אל תלכי לשֶׁבֶת מול דלת וחלון ולא יהיו לך כאבים'. ביקש היהודי מאת הגבאי ר' שלום שיפרש לו דברי הרב, אמר לו ר' שלום שכוונתו של הרבי, שלא תשב במקום שיש רוח פֶּרְצִים שהחלון הוא מול הדלת. אך מיודענו לא הבין את כוונת הרב, כי הוא התגורר בבית, אשר שם היו הדלת והחלון בקיר אחד, והקיר שממול היה אטום לגמרי, ואמר לאשתו: אם הולכים לרבי לא מוכרחים להבין הכל, השם יתברך יעזור ויהיה טוב!

אמרה לו אשתו: אתה לא הבנת את דברי הרב, אבל אני מבינה. כשאתה הולך לעבודה, אני נוהגת להיכנס לשכנה, ושם מתאספות נשים ומספרות דברי רכילות ולשון הרע, ואני רגילה לשבת שם על יד הדלת שהיא ממול החלון, וזו הייתה כוונת הרב, שלא אלך לשם להקשיב לדברי רכילות ולשון הרע.

וכך היה, שחדלה מללכת לאותו מקום והקב"ה הפליא לעשות והבעיה הרפואית הסתדרה וחלפה כלא הייתה. (חפצים בחיים; מעשה יום כה)

אומרת הגמרא (ערכין טו) שעל עוון לשון הרע באים על האדם נגעים.

אחד הדברים הקשים ביותר לאדם הוא שמירת הלשון! הפה מדבר כמעט 24 שעות ביממה וכמה שזה קשה לסנן את הדברים היוצאים מתוכו, שלא פעם שמעתי מחברותיי שאמרו הכי טוב לשתוק.

האמנם זה כך?! באמת אפשר לשתוק ולא לדבר? אכן כן! אפשר לשתוק ולדבר כשצריך בחכמה ותבונה שחלילה לא נכשל בעוון לשון הרע ורכילות, וזה דורש רכישת הרגלים (חדשים) נכונים, ולשם כך ישנם

וכדברי הזוהר הקדוש (פרשת פקודי): 'ומאותה רוח רעה תלויים כמה מעוררי דין אחרים, שהם ממונים לאחוז בדיבור רע או דיבור מטונף שהוציא אדם מפיו, ואחר כך מוציא מילים קדושות. אוי להם בעולם הזה, אוי להם בעולם הבא, מפני שאותן רוחות הטומאה נוטלות אותו דיבור טמא, וכאשר מוציא האדם אחר כך דיבורים קדושים, מקדימות אותן רוחות הטומאה, ולוקחות לאותו דיבור טמא, ומטמאים לאותו דיבור קדוש, ואינו זוכה לו האדם. ע"כ.

ואם כן, כשמספר לשון הרע, ואח"כ מקיים מצוות עשה של קריאת שמע או תפילה או ברכת המזון או שאר ברכות מהמאה הברכות של כל יום, ובוודאי נברא ע"י זה מחלצות להנפש, וכאשר הדיבורים הטמאים ממשיכים עליהם רוח הטומאה, תכף נתקלקלו ונמאסו, ואינם ראויים עוד להנפש להתלבש בהן. ולזה כתבה התורה: בגדיו יהיו פרומים, לרמז על בגדי נפשו*.

*ורואים כיצד בדור הזה, שהכל פרוץ, במיוחד הפה, אם זה במכשירי המדיה וברשת האינטרנט בכל אתר ואתר, ואם זה במפגשים פרונטליים של בני אדם, שהלשון הרע והרכילות והדיבורים המטונפים והשקריים לא פוסחים כמעט על שום מקום. ממילא, אפשר לראות כיצד ההשגחה העליונה סיבבה ש'האופנה' היא ללבוש בגדים קרועים, וכדברי הזוהר הנ"ל.

המשך יבוא...

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

מאור הפרשה המשך מעמוד 1

"ישמח האב ביוצאי חלציו ותגל האם בפרי בטנה" מדוע על האב נאמר לשון שמחה, ואילו על האם נאמר לשון גילה? המלבי"ם (ישעיה ט) מסביר: כי גילה הכוונה שמחה חדשה לגמרי. כלומר, לגבי האב, כיון שמילת בנו היא המשך והשלמה למילתו שלו, הרי זה בגדר שמחה על דבר שהיה בו כבר קודם ועתה נגמר. אבל האם, לגביה הרי זו גילה, שמחה חדשה לגמרי, זו לא שמחה על ההריון (זו תקופה של סבל) השמחה היא על הבן זכר שתקיים בו מצוות מילה.. יש לה תיקון לחטאה, במקום המיתה שהביאה לעולם היא מביאה חיים, שיש בהם מצווה.

הקרבנות הם "לרצונכם", צריך להקריב מתוך רצון פנימי מתוך שמחה עצומה. האם בהריון בצער נורא עד שאומרת הגמרא (נדה לא): שאלו תלמידיו את ר' שמעון בן יוחאי, מפני מה אמרה תורה - יולדת מביאה קורבן? אמר להן: בשעה שכורעת לילד קופצת ונשבעת שלא תזדקק לבעלה, לפיכך אמרה תורה תביא קורבן. אם כן, מזכירים לאשה את השמחה בלידת הבן זכר, כדי שתוכל להקריב את קרבנותיה מתוך שמחה. שבת שלום.

נידות. המדרש (בראשית יז ח) אומר: מפני מה ניתן לה מצוות נידה? ע"י ששפכה דמו של אדם, והדם הוא הנפש. "והרוגך" צער העיבור ביצירה חדשה של נשמה. לאחר שמתרוקנת מגופה של האשה מהדמים שבאו בעקבות החטא.. נבראים באשה חיים של טהרה ושמחה בלידת הבן..

"וימל אברהם את יצחק בנו בן שמונת ימים, כאשר צוה אותו אלוקים", למה נכתב "בן שמונת ימים" היה צ"ל ביום השמיני ומה שיך לכתוב על אברהם "כאשר צוה אותו אלוקים".. הרי פשוט שאברהם יעשה כמצוות ה'?

אומר האיגרא דכלא: הורה לנו הכתוב גודל תשוקת אברהם לקיים מצוות ה'.. וכל שמונת הימים מרגע היוולדו היה מתגעגע מייחל ומצפה מתי יבוא יום השמיני שיוכל לקיים מצוות מילה כאשר צווה. יש שמחה עצומה בהולדת הבן ובקיום מצוות המילה.

אם כן, לכאורה "והרוגך" זו לא קללה, זו שמחה? ובאמת אומר הזה"ק: "אשה כי תזריע" כל ימי עיבורה מצפה ללידת זכר שיקיימו בו מצוות מילה ביום השמיני לכן נאמר "כי תזריע" ולא כי תלד, שאפילו בימי עיבורה כבר מצפה לקיום המצווה.

מאור ההלכה

מתוך יקיצור הלכות ומנהגים - הלכות שבת
המצורף לספר שתילי זיתים הלכות שבת

רסג

הדלקת נרות שבת, וקבלת תוספת שבת

ה נר שבת, צריך לברך על הדלקתו (שו"ע ס"ה). וגם נר יום טוב, דעת מרן והרב שתילי זיתים שצריך לברך על הדלקתו (שו"ע ס"ה, ושת"ז וז"ר סק"א) [ח.]. וכך הוא מנהג חלק מהשאמי וקצת מהבלדי. ויש אומרים שאין לברך על נר יום טוב [ט]. וכך הוא מנהג רוב הבלדי וחלק מהשאמי (עיין ס"ל ס"ה ד"ה להדליק נר של יו"ט). ובעלי תשובה שאינם יודעים כיצד נהגו אבותיהם, לא יברכו על נר יום טוב, כי ספק ברכות להקל [י]. והרוצה לברך, יש לו על מה לסמוך (נ"ל) [יא]. ויש מעטים שאינם מדליקים נר יום טוב כלל, ולא יפה הם עושים (ס"ל ס"ה ד"ה להדליק נר של יו"ט):

[פעו"צ ח"ג סימן ער] שפסק על עניין נר ביו"ט שלא לברך, ומטי בה משום מנהג. עיי"ש. ונראה שהעיקר כמ"ש בתשובותיו. וכן הורו לנו בביהכ"נ של המחבר ז"ל זי"ע, עכ"ל. ונראה שרבני ביהכ"נ של מהרי"ץ הבינו שהעיקר כמ"ש בתשובותיו, לפי שבע"ח לא הזכיר מנהג בזה, אף שכתב כן בדרך הוראה ובמהדרורא בתרא. ועיין למהר"ע בסיס בשו"ת בית העזרי ח"ג סימן מח מאות ו ואילך. שהאריך בבירור דעת מהרי"ץ בזה. ומ"מ יותר נראה שדעת מהרי"ץ שאין לברך. וכן המנהג פשוט אצל הולכים בעקבותיו:

ומהר"ע בסיס שם אות יז. העלה כיצד היה המנהג בקהילות רבות בתימן. כפי שנתברר לו אצל המוסמכים להעיד על מנהגם. והעולה משם כי בכל קהילות שרעב וביצא ואלסוודיה וירים ומחית וצעדה וחיטאן אלשאם ושצאדרה ואלסר, נהגו לברך על נר יו"ט. ובכל קהילות בני עוואם (שבסביבות צנעא) וחיימה וצאלע, לא נהגו לברך על נר יו"ט. ובקהילות מנאפה ומחוז אנס, חלק נהגו לברך, וחלק לא נהגו לברך. ובקהילת רדאע, רובם נהגו לברך, ומעטים לא נהגו לברך, עיי"ש. גם בקהילת צנעא היו המנהגים חלוקים בזה, עיין ויצבור יוסף בר ח"ג פ"ט סימן א. גם מהרי"ץ בפעו"צ שם העיד שמקורו נהגו קצת לברך:

[י] שכן כמה מפוסקי זמנינו האריכו להוכיח שדעת רבים מגדולי הראשונים שלא לברך על נר יו"ט. הלכך במי שאין לו מנהג, אמרינן סב"ל:

[יא] שכן רוב קהילות תימן נהגו לברך, כדמוכח ממ"ש לעיל שלהי הערה ט, וא"כ יכולים הם לומר שהם הולכים אחר הרוב, ומש"כ ויצבור יוסף בר שם בהיפך, שרובם לא נהגו לברך. כוונתו למנהג צנעא בלבד:

[ח] שמעתי שביו"ט שני של גלויות, נהגו להדליק בלילה. והאיש היה מדליק, וכ"כ מהר"י צובירי בספר ויצבור יוסף בר ח"ג פ"ט רס"י א, עיי"ש. ומה שנהגו אז להדליק בלילה, ניחא, לפי שאין יו"ט מכין לחבירו. אבל מה שנהגו שהאיש מדליק אז ולא האשה, לא ידעתי טעמם. ואולי כיון שהוא ספיקא דרבנן, אינו חובה דוקא על האשה. ויש שהיו מדליקים בלילה, גם ביו"ט ראשון, ואפשר שהם מהסוברים שלא נהגו להדליק ולברך על נר יו"ט כלל. ואינו מוכרח, שהרי כן היה מנהג אשכנז. לברך גם ביו"ט ראשון להדליק בלילה, עד שבאה אשת הסמ"ע וחיידשה להדליק ביו"ט"א מבעו"י כמו נר שבת, עיין בשלהי הקדמת בנה לפרישה ודרישה יו"ד. וצ"ע. ועכ"פ המנהג פשוט, שגם ביו"ט ראשון טוב יותר להדליק מבעו"י, כמו נר שבת, שהרי גם נר יו"ט הוא משום עונג וכבוד יו"ט, וכמו נר שבת שהוא משום עונג וכבוד שבת, כדלעיל סעיף א. וכשמדליקים בלילה, לא ניכר שההדלקה היא לעונג וכבוד יו"ט, וכמ"ש בס"ל ס"ה ד"ה להדליק נר של יו"ט:

[ט] כיון דשונו יו"ט משבת, דבשבת צריך להדליק מבעו"י, דמשחשיכה שבת הוא ואסור להדליק, ולכך מצוה להדליק, משום שלום בית. אבל ביו"ט אין לחוש לשלום בית, דהא מותר להדליק בכל עת שירצה, דלא נאסרה הבערה. ולכן אין חיוב להדליק מערב יו"ט, וכיון שאין הדלקת הנר חובה, אין לברך עליה:

ובדברי מהרי"ץ אין הכרעה ברורה אם צריך לברך על נר יו"ט, וחכמי תימן נחלקו בהבנת דבריו, וכמ"ש בס"ל ס"ה ד"ה להדליק נר של יו"ט, עיי"ש. גם מה"ר לוי נגאר ז"ל כתב בהגהותיו על תכלאל ע"ח למהרי"ץ (הובאו דבריו בהערות הרש"י על תכלאל ע"ח מהדורתו ח"א דף שצד ע"א) וז"ל, עיין בתשובות הרב המחבר